

Tiina Elo vihr

Kirjallinen kysymys turkisasetuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen turkistarhoilla kasvatetaan vuosittain noin 1,3 miljoonaa eläintä. Näistä eläimistä kettuja ja naaleja on 700 000 ja minkkejä 500 000. Lisäksi turkistarhoilla kasvatetaan jonkin verran supikoiria. Viidessä vuodessa turkiseläinten määrä on laskenut yli 60 prosenttia.

Ahtaissa ja virikkeettömissä verkkopohjaisissa häkeissä turkiseläimillä ei ole mitään mahdollisuuksia lajityypilliseen käyttäytymiseen. Turkistarhojen eläimet kärsivät käytöshäiriöistä, kuten stereotyyppisestä käyttäytymisestä ja kannibalismista, pelkotiloista, apatiasta sekä monista sairauksista. Ahtaissa oloissa myös taudit leviävät tehokkaasti eläimestä toiseen, kuten tämän vuoden lintuinfluenssaepidemioissa turkistarhoilla on nähty. Pahimmillaan tämä aiheuttaa pandemiariskin.

Uusi eläinten hyvinvointilaki ei puutu suoraan turkistarhauksen ongelmiin, mutta laissa säädetään (693/2023, 20 §), että eläimiä on hoidettava siten, että niillä on mahdollisuus toteuttaa liikumiseen, leikkiin, lepoon, kehonhuoltoon, syömiseen, ravinnon etsintään ja ympäristön tutkimiseen sekä sosiaalisiin suhteisiin liittyviä olennaisia käyttäytymistarpeitaan. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläinten olennaisten käyttäytymistarpeiden tyydyttämisestä ja muista eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi tarvittavista hoitotoimista sekä eläinten ryhmäsaipidosta.

Muun muassa Animalia ja Suomen Eläinsuojeluyhdistys ovat vaatineet turkiseläimille nykyistä huomattavasti suurempia hakeja, maapohjaa sekä eläimille mahdollisuuksia lajityypilliseen käyttäytymiseen: esimerkiksi ketuille mahdollisuutta kaivaa ja minkeille allasta, jossa kahlata ja uida. Myös eläinsuojeluasiamies on lausunnossaan maa- ja metsätalousvaliokunnalle esityksestä eläinten hyvinvointilaiksi (693/2023) todennut, että lakiesityksen kirjaukset eläinten olennaisista käyttäytymistarpeista edellyttävät turkiseläinten pito-olosuhteiden säätämistä uudelle tasolle ja että turkiseläimet tarvitsevat käyttöönsä nykyistä merkittävästi monipuolisemman ja virikkeellemmän ympäristön sekä suuremmat tilat.

Turkistarhauksen hallittu alasajo olisi vastuullista niin eläinten hyvinvoinnin, terveysturvallisuuden kuin alan toimijoiden kannalta. Turkiseläinten hyvinvointia on kuitenkin parannettava välittömästi. Jo kymmenen vuotta vireillä ollut turkiseläinten suojelua koskevan asetuksen päivitys on tehtävä viipymättä siten, että eläinten mahdollisuus lajityypilliseen käyttäytymiseen turvataan. Voimassa oleva asetus ei ole linjassa uuden eläinten hyvinvointilain vaatimusten kanssa.

Kirjallinen kysymys KK 62/2023 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Milloin hallitus antaa uuden asetuksen turkiseläinten suojelusta ja

aikooko hallitus varmistaa, että asetus täyttää eläinten hyvinvointilain, eläinsuojeluasiamiehen ja eläinoikeusjärjestöjen vaatimukset turkiseläinten riittävästä tilasta ja mahdollisuudesta lajityypilliseen käyttäytymiseen?

Helsingissä 12.9.2023

Tiina Elo vihr